HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ומסקנתא לגבי מינין נדמות עשה מותן. לעולם נדבה ג' סיפא מלא שיהודע נתנו בפניס אבל המלך אמר שיתנהו מתוך כדי שיוכלו גם הטמאים להיות טמאי מת וכרבי ליתן מתוכו שהם מותרים לבא במחנה לויה: **על שם וכו'**. כלומר ע"כ לומר דאפי' נדבות היו דמלאים כתיב אך לא יעשה בית ה' ספות מזמורות וכו' מן הכסף המוטל בית ה' ובד"ה כתיב ובכולהו וגו' אלא מלא דאפי' נדבות היו ומן הכסף הנדבה הכתובה במלאים לא נעשו כלי שרת אבל מנדבה הכתובה בד"ה והיכן מיתנה מון לבית ה': הדרן עלך **פרק שלשה עשר שופרות** וכו'. מן כסף המוטל בית ה':

ריבב"ן

מתני' מעות שנמצאו בין שופר שקלים לשופר נדבה. הולכין אחר הקרוב בין להקל בין להחמיר: **מחצה על מחצה יפלו לנדבה.** דלנדבה תמורה דכולה עולה אבל שקלים שיריהן קילי קדושתייהו דניתנין לחומת העיר ומגדלותיה: **לנזוף.** ממירא דלנזוף היא עלמה קריבה אבל עיסי הן מהשיירי קרבן: **כין קינין לגוזלי עולה יפלו לגוזלי עולה.** פתחו כרבנן דקיני מוכה הן ואחד לעולה וא' לחטאת ואחטאת שבשר נאכל לכהנים ומיד שים לו שעה שיתר לכהנים אין בו מעילה והעולה כליל ואחמירא טפי: **כין חולין למעשר שני.** לאו במקדש עסקינן אלא אם היו שני בצורי מעות מניחתו מחצה למחצה יפלו למע"ש ומיכלם בירושלים כגון שנפחתם בהן כאחד דאי לא הוה אזלינן בתר גמרא דלמוכח בפסחים בפ"ק (דף ז.): **מתני' מעות שנמצאו לפני פותחי בהמה בירושלים לעולם מעשר שני.** לפי שרוב מעות מעשר שני לצלמים אזלא לחמיר אם שם כתיב הכא ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך ותירושך וגו' עד ואכלת שם וגו' ושמח [כתיב] ושמח צלמים ואכלת שם [דברים יב] לא שמיעו רשאי לאוכלן בחוצה מוץ כלל לפיכך בירושלים לפיכך בהמפקה לצלמים לא תפסי לחמרין בפרק התודה ל"ל אמי המתפיס מעות מעשר לצלמים לא קנו צלמים ואם לא רצה ליקח בהן חטין או דבר אחר רשאי ונמצא הפת בלוקח מיד לצלמים ומהמה לבעל תחוה לא יצא מעות לחולין בכגון שלקחה ממעות מעשר שני ומפרש לפיכך הטעה לישו בחוצה לצאת הטעה לחולין כשאר שלמים שהטעה לחולין ולפיכך של מע"ש לחמרין בעירובין פ"ג בשבח מלמד שלוקחין בקר וגד ועוד לפסיעת שהטעה חולין גמור: **ובכר בניס חולין.** ירושלמי אמר רבא בר חייא בשם ר' יוחנן מזוקה שאין כהן מוציא מעות מן הלשכה עד שמתחלגת על הכהמה: **[ובירושלים] בשאר כל ימות השנה חולין ובשעת הרגל מעשר.** מפרש בפסחים פ"ק אמר רב שמעיה בר זירא מ"ט חולא ושוקי ירושלים עשויין להתכבד בכל יום וקמ"ל קמ"ל חולין להו: **מתני'** לקמן כר' יוסי דתניא [תוספתא פ"ג] ר' יוסי אלו דברי בית שמאי אבל ב"ה אומרים לעולם מעשר חוץ מהגמלאין בהר הבית בשאר ימות השנה אזלי חולין: **מתני' אפי' כל** שנמצאו בהמה לעולם מעשר ובהר הבית חולין ג[ה] ובירושלם בשאר כל ימות השנה חולין ובשעת הרגל מעשר בשר שנמצא בעזרה אבירים עולות וחתיכות חטאות ובירושלם זבחי שלמים זה וזה תעובר צורתו ויצא לבית השריפה נמצא[ו] בגבולין אברים גבילות וחתיכות מותרות ובשעת

תני דבי ר' ישמעאל נדבה אחת דכתיב [1] ויאמר[ד] המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בהיכל בית ה' [2] ויקב חור בדלתו והא דכתיב ויאמר המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בשער בית ה' חוצה אמר רב חונא מפני הטמאים ר"ח בשם ר' יוסף (על שם) [3] אך לא יעשה בית ה' ספות כסף מזמרות וגו':

הדרן עלך פרק י"ג שופרות

הלכה א מתני' [א]מעות שנמצאו בין השקלים לנדבה קרוב לשקלים יפלו לשקלים לנדבה יפלו לנדבה מחצה למחצה יפלו לנדבה [ב]בין עצים ללבונה קרוב לעצים יפלו לעצים ללבונה יפלו ללבונה מחצה למחצה יפלו ללבונה בין קינין לגוזלי עולה קרוב לקנין יפלו (א)לקנין קרוב לגוזלי עולה יפלו לגוזלי עולה מחצה למחצה יפלו לגוזלי עולה [ג]בין חולין למעשר שני קרוב לחולין יפלו לחולין למעשר שני יפלו למעשר שני מחצה למחצה יפלו למעשר שני זה הכלל הולכין אחר הקרוב להקל מחצה למחצה להחמיר: **גמ'** לא הוצרכה דלא בין שקלים לקינים ר' אבון בשם ר' פנחס (ב)כמין בוכלייאר היו עשוין מחצה למחצה יפלו לנדבה (א)לא צורכה דלא מחצה למחצה יפלו לשקלים) את דבעי מימר שמא יפלו לשירי הלשכה את דבעי מימר מחצה למחצה כמי שמת א"ר[ג] יסא עד דאנא תמן שמעית קל רב יהודה שאל לשמואל [ד]הפריש שקלו ומת אמר ליה יפלו לנדבה (מותר) עשירית האיפה שלו רבי יוחנן אמר [ה]יוליכם לים המלח רבי לעזר אמר יפלו לנדבה וקשיא ויש חטאת קריבה עולה [ו] חזקיה (אחי) בשם רבי שמעון בן לקיש תנאי בית דין הוא על המותרות שיקרבו עולות האשה הזאת במה היא מתכפרת אמר[ז] ר' יצחק [ח] תנאי ב"ד הוא [ט]המספק את הקינין הוא מספק את [י]הפסולות לא צורכה [יא]דלא בין קטורת לעצים ללבונה לוהב לכפורת ותניתה בסופה זה הכלל הולכין אחר הקרוב למחצה להחמיר:

הלכה ב מתני' [יב]מעות[יג] שנמצאו לפני סוחרי בהמה לעולם מעשר ובהר הבית חולין [יד]ובירושלם בשאר כל ימות השנה חולין ובשעת הרגל הכל מעשר [טו]בשר שנמצא בעזרה אבירים עולות וחתיכות חטאות ובירושלם זבחי שלמים זה וזה תעובר צורתו ויצא לבית השריפה נמצא[טז] בגבולין אברים גבילות וחתיכות מותרות ובשעת

ברגל שרוב מעות שניך הן מהם אף על פי שרוב מעשר שני הן של מעשר אף על פי שרוב חולין לחולין בתר רובא דשמא ורוב מקומי מקומי רגל נפיל: **בירושלם.** אלא בשוק הבהמות: **בשעת הרגל הכל מעשר.** ולא חוששין שמא רוב שמא לפי שעותי ירושלם עשוי להתכבד בכל יום ויש ומקדמים כבר נמצאו אבל הר הבית שהיה עשוי להתכבד לפי שהוא גבוה והרוח מכבד ומטיר כל השנה וגם אין שם מהם רשאי ליכנס להר הבית אפילו טבול יום שנאמר [יא]כי אם בגדי שרד: **מתני' אבירים עולות.** כיון שמנותה כדרך הנתות המפורש בעולות בידוע שהן של עולות: **וחתיכות חטאות.** לחין שהוכלין בעזרה אלא חטאות ואשמות: **בירושלם ובזבחי שלמים.** דרוב בשר הנאכל בירושלם הוי שלמים: **זה וזה.** בין שנמצאו בעזרה בין שנמצאו בירושלם מעובר צורתן לפי שנפסל בהיסח הדעת תמורין בהמלה ואין נזוזין כהן ולברכן עד שיפסלו בוודאי הלכך טעונין עיבור לורה והיינו שיפסלו בעודן עבודה לפרוק על הקרבנות וניתן יומר וכן

תקלין חדתין

רשב"ג ג' נדבות היו ובד"ה מיירי נדבה אחת היה לנדב"ה ולריש היה לו לכתוב את אשר הכסף היינו נדבה אחת ומכולהו דבד"ה הוה: **נדבה אחת מאי כללוהו.** כלומר הך קרא דכללוהו לכתיב נדבה אחת ומכולהו דבד"ה הוה: **נאחר אסוניהו.** ולריש אשר הכסף המוטל ממה שנגנז לבדק הבית היה ויעשהו כלים לבית ה': **נאחר אסוניהו.** ולריש אשר הכסף המוטל ממה שנגנז לבדק הבית עשו כלי שרת לבד ד"ה מתנה עליהן והוה כקולימקמל דבבלי שם: **וקשיא על דר"י.** לימל נדבה אחת: **בשעה בית ה' חולה.** משמע דשעה מרוחות היו אחד עומד בחוץ ואחד בפנים ולמעלה מפנים לחוץ דשעי בשעה נדבות היו: ומשני לעולם ג' היה והשני היה מפני הטמאים שהסוחרים ליכנס ולכן נתנו להחמין חולה שיתנו שם: הדרן עלך שלשה עשר שופרות

מתני' מעות שנמצאו כו': **יפלו לשקלים.** דנכר קרוב חזקינן: **לנדבה.** מפרש בגמרא: **לעזרה.** לדבורה עלמה קרבן ועופות קרבן: **גמ'** לא לריכא דלא קרוב לשקלים יפלו לנדבה קרוב לשקלים יפלו לעצים ללבונה קרוב לעצים יפלו ללבונה מחצה למחצה יפלו לנדבה קרוב לנדבה יפלו לשקלים קרוב לשקלים יפלו לנדב